

DÉLVIDÉKI LAPOK

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hetenként kétszer, csütörtökön és vasárnapon.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szidon József könyvnyomdája, Lugos (Vértes-palota).

Felelős szerkesztők:

Dr. Haus József és Dr. Fránki Béla.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Előfizetési árak

házhoz küldve vagy bérmentes postai szétküldéssel:
Egész évre . . . 16 kor. Negyedévre . . . 4 kor.
Félévre . . . 8 „ Egyes szám ára 16 fillér.

Márczius 15.

Hangosan dobog minden magyar szív márczius 15-én

A tavaszi szellő nem okozza ezt, ámbár a fölpezsdülő természet illatát ontja tudónkre.

Más áramlat az, mely fűszeres lehelletével gyorsabb szökellésre űzi vérünket és pirosra esőkolja arcainkat: a szabadság lehelle!

Hiszen igaz, hogy a tavasz a szabadság vágyát fokozza; nemcsak a lenyűgözött patakokat bontja ki merev bilincseiből, hanem az emberi szívben is fölkelte a szabadság anda sóvárgását; azonban a nemzetek történetében a szabadság ébredése nem függ össze az évszakok járásával; januári forradalmat ismer az olasz, februárit a francia, a magyar szabadság márczius üde szférájában kezd lélekzeni; nem a tavasz hozza a szabadságot, hanem a szabadság hozza meg a nemzetek tavaszkorát.

Márczius 15-ének kettős szépsége az, hogy nemcsak a lélek, hanem a természet is tavaszt ünnepelt.

Soha ki nem alvó izzó fény, felséges ragyogvány, dicső sugár az, a mely 1848 márczius 15-éből kiindul, hogy beragyogja a magyar jövődőt. Olyan az a nap, mint egy dicsfényvel koronázott szent bérczorum, melynek magasztos csucsán a magyar nép lelke mint egy Istenség kinyilatkoztatatta magát, kinyilatkoztatatta akaratát, és minthogy e nagy jelenet csak bibliai képpel hasonlítható össze — mintha villó tündöklő felhőpártázatból két kőtáblát látnánk kiemelkedni, melyek egyikére örök betűkkel föl van írva, a mit már kivivott, és másikán lángsorokkal van megrögzítve: a mit még mindig kíván a magyar nemzet — a márczius 15-iki pesti 12 pont.

Szabad sajtó — mely a gondolatnak, az igazságnak szárnyat ad! . . . nem csak kívánta, de ki is vivta, nyomban megalkotta a magyar nép. . . és miközben budavár lőréséből érezágyuk torka ásitott le Pest városára: Petőfi »Talpra magyar«-jának száz meg száz nyomtatott példányát röpitette szerte a megszületett sajtószabadságnak »első lélekzetvétele«.

A sajtószabadsággal pedig egy óriás született meg, mely segítette a magyar népnek kivívni a többi! — Országgyűlés — felelős kormány — polgári és vallási egyenlőség — nemzeti őrsereg — alkot-

mányhü magyar katonaság — esküdtszék — nemzeti bank — unió Erdélyvel — a jobbágyterhek megszüntetése — egyenlő köztelherviselés — politikai foglyok föl-szabadítása — Szabadság, Egyenlőség, Testvériség; ezt akarta, ez az, amit most is kíván a magyar nemzet!

54 esztendő távolán felénk rezdül mint lélekandalító, szivittasító, a szabadság mámorával telt, esodás zene 1848 márczius 15-ének szózata.

— Én Istenem! mennyi még a megvalósítani való! — ez a gondolat ébred föl lelkünk fenekén önkénytelen. Ez a visszhang márczius idusának szózatára.

— És halljuk, búbájós zsongással száll felénk mult idők lázas vajudásának, teremtő lelkesedésének hangja, látjuk az apostolt, a költőt, a lángészt, a tüneményes halandót: Petőfit, látjuk a honszerem tüzeiben égő koszorús, lánglelkű ifjú Jókait, látjuk a nemzeti lelkesedés templomának ihletett papját: Egressyt; az igék mint tűzsziporkák röppennek ajkairól; a néplélek kifejezői abban a nagy órában űk: és halljuk az ígét:

A Magyarok Istenére esküszünk,
Hogy rabok többé nem leszünk!

Nagyok és dicsők 1848 márczius 15-ének eredményei. De eredményeinél még nagyobb, még dicsőbb a jelenség maga. A nép eszelekedett. A nép eszmélt. A nép akart. Nem omlott vér, nem csattogott kard, nem lobogtak véstűzek, szakállas ágyuk nem dörögtek, nem recsegték sortűzek alatt hirtelen összerótt barrikádok, csupán a néplélek nyilatkozott meg félelmes szentségében és félelmes nagyságában.

Nem mások gondolkoztak a nép helyett, nem mások akartak a nép helyett, a nép maga eszmélt, akart és eszelekedett!

Az alvó test megmozdult, a lelánczolt óriás kinyújtotta karjait és a vasbékó pozdorjává törött tagjain, az álomült szempillák fölnyitak és láttak, a lélek zibadságából kibontakozott, és az óriás fölállott, látott és tudta mit akar. . . . Irók, költők, művészek, a nép érzésének eme tolmácsai, egyetemi ifjak és a nép ezrei voltak a nagy nap szereplő hősei — és a nép szava Isten szava volt. A nép aggódott a haza sorsa miatt, a nép lelkesedett, a nép akart egyenlőséget, testvériséget, szabadságot!

A tavaszi levegő fürdik a mult idők zengésének hullámaiban. És a szózat el nem némul. Zeng szakadatlan, hogy ébren tartsa a magyar népet, ébren tartsa a magyar nemzetet.

Te honvédő óriás, így szól ez a hang Magyar nép! ne hullj vissza az öntudatlan álom bilincseibe; légy résen! légy ébren! Ne vezessen mások szeszélyeinek pórása, ne légy kiváltságoltak szándékainak rabszolgája, hanem légy szabad, légy erős, akarj magad! Ne fogjon körül a tudatlanságnak, nem-törődömségnek és gondolatszegénységnek sötét börtöne, de légy szabad, és láss magad! Ebben van hazádnak üdve és tennen boldogságod! A nép a hazáért! — és megvalósul, a mi mostan ábránd!

Óh, szóljatok hát márczius 15-ének viharos, szivedző hangjai! Zendüljön végig e hazán a lelkesedő honszerem dala és viszhangozza rá szívünk lelkünk:

A magyarok Istenére esküszünk, esküszünk,
Hogy rabok többé nem leszünk!

Dr. Handler Simon.

Az igazságnak!

Számos oldalról felmerült az a föltevés, mint ha márczius 12-iki cikkem a Magyar Kaszinóról Fialka Károly köztiszteltben álló és tőlem is nagyrabecsült személyét bármilyen tekintetben is érintette volna. — Magamnak tartozom annak kijelentésével, hogy az alispán urra e cikk irásakor még gondolnom sem lehetett s azon föltevést, hogy ezen cikkben az alispán urra a legtávolabbi célzás is esett volna, felháborodással utasítom vissza, egyben pedig a felmerült félreértések felett igaz sajnálatomnak adok kifejezést.

Dr. Haus József.

Fiaink.

A közvélemény újra fiaink dolgával foglalkozik.

Érzi, hogy valami nagy változásnak kell beköszöntenie, kutatja az eszközöket és módokat, melyek a jelen szomorú helyzetet átsegítenek. A kérdés napról napra nyomasztóbbá válik: fiaink sorsa mint az üldözött ember kopogtat a megoldás ajtáin. Ha viszonyaink a pályaválasztás dolgában rövid időn át nem alakulnak, nemzeti szerencsétlenségnek nézünk elébe.

Magyarországon a gyakorlati pályákat nem szeretik.

Bútor, varrógép, pénzszekrény, kerékpár főraktára, Podwinetz Izidor, Lugos, főtér.

2
És ebből kettős baj fakad. Intelligenciánknak számban való túltengése és a testi erők elpetyhüdése. Mindenki a hivatalok, az állások kapuit döngeti; ipar, kereskedelem, de a katonai pálya is minden varázsukat elvesztették; sőt a földet sem szeretjük már, kivételünk ősi természetünkől megtagadjuk.

Már jelenleg is minden szellemi téren túlterüést látunk. Igazságszolgáltatás, közigazgatás nem nyújt már újabb esőületeknek kenyeret: mérnök, tanár, orvos és ügyvéd annyi van, hogy a diploma lassanként értéklenné válik s nem kényelmet, jólétet, de hovatovább megélhetést se fog nyújtani birtokosának.

Ez már manapság sem az ördögnek a falra festése, mert nagy a száma azoknak az okleveleseknek, a kik állásra hiába áhitoznak, sőt van sok kitűnő képesítésű egyén, a ki nem tud kenyérhez jutni vagy az ideiglenesség, díjtalanság, kiségités s egyéb ily nevetséges állapot illuzórius légkörében várja, várja, ha rá nem un, kinevezése, megválasztása, alkalmazása vagy önállósítása idejét, de ezután sem valami rózsás haladási kilátással. Mert mentül nagyobb a kínálat, annál válogatóbb a kereslet, annál többet kíván s annál kevesebbet ad.

És milyen kárát vallja ennek az országnak? A középszerűségek tömegei mennyire utját állják saját boldogulásukkal együtt a nemzet egészséges fejlődésének! — Hasztalan keresünk e szegény országban polgári elemet. Itt mindenki legalább is táblabíró, viczispán akar lenni; apáink a mesterséget szégyennek, a kereskedő-pályát tisztességtelenségnek festik elénk; a földművelést földbirtokosságon alul nem adjuk.

Pedig ha kissé szertenéznék a világban, mit látnánk?

Az értelmes, lelkiismeretes iparos vagyona tesz szert: ha munkájára tehetség és szerencse adja áldását, gyárat, gazdagságot hódít; számos családnak ad kenyeret és a társadalomnak oly tényezőjévé válik, oly megbecsült, szeretett tagjává, hogy a hivatalok szürke,

kopott alakjai messze maradnak mögötte. Hisz nálunk is mennyi erre a példa! Hát még ha generációk fejlesztik a család nimbusát!... És miesoda hatalmas, tág tere nyílik itt még az embernek! Hisz nálunk az ipart magasabb értelemben még el se kezdték! Miesoda hatalmas polgári elem épült fel az iparon Németországban, Angliában! Franciaországban, a kereskedő világ patricziusai uralkodnak. És mily nagygyá tenne bennünket a hazai földnek ezéltudatos, modern művelése? Mily nemzeti boldogulásra, mily vagyonosodásra nyujtanak e gyakorlati életpályák perspektívát?...

És az intelligencia túltengése mire vezet? Földönfutók vagyunk saját hazánkban. Városainknak nincs törzspolgársága; a tradíciók nem fejlődnek. Elégedetlen, eladósodott, zaklatott, beteges generációk váltják fel egymást, addig-addig, míg végre családunk elsatnyulásán kétségbe esünk. De segíteni ekkor már nem lehet. Elkéstünk.

Mindenki belátja, hogy így van, de a kezdett diésőségét ravasz mosolyal másnak engedjük át. Az a néhány nagy állás vagy jó forgalmu ügyvédi iroda esős varázsszal van reánk. Ó, de mily ritkán jut belőle gyermekeinknek! A józan gondolkodás egészen más pályákra hi! Pedig valóban csak a kezdet nehéz. Csak néhány okos embernek kellene elől járnia és a kimaradhatatlan siker az utáncok seregeit rögtön e kiaknázatlan kincseshányak felé fordítani.

Az intelligencia nevelése rossz példán indul s a rossz példa oly ragadós. A fiu atyját nagyrészt csak tétlenségben látja, pipálgatva, kaszinózva, kártyázva. Édes anyja önzetlen, sokszor önfeláldozó gazdálkodásától elvonja az iskola; nem veszi számba, mennyi körültekintéssel, ügyeskedéssel leplezi a ház szegénységét; csak olyankor látja, ha délután nagy pompásan kiöltözik és zsorra megy. Sem az atya keserves, lélekölő napszámomunkájától a fojtó irodalevegőben, sem a nyomasztó adósságokról nincs tudomása: tetszik neki a látszólag kényelmes

élet s nem is gondol rá, hogy gyakorlati pálya után nézzen. Akár van tehetsége, akár nincs, ő is atyja nyomdokán halad. Atyjában nincs elég erő a családi hiúságról lemondani; csinál fiából is gondokkal, vesződséggel küzdő szellemi munkást s örökségül adja neki a cifra nyomorúságot, az örök panaszt s ő, be sokszor — a kétségbeesést.

Olvassuk csak összes hírlapjainkban az apák panaszát, feljajdulásait, most, mikor a fizetéseket minden vonalon emelik! Adjuk fiaink kezébe a nyomornak e naplót, okiratait, hogy mily igazságtalanul bánnak velünk itt is, ott is. »A tisztviselő szellemi tőkét az állam költi, kihasználja, tönkre teszi s helyébe megélést sem akar vagy képes adni.« »Az állam a legelső uzsorás« stb. És ez még csak az állam! Hát a megyei intelligencia? De még a városi, a községi, a felekezeti? Hisz ez a modern rab-szolga-világ!...

És mégis mit látunk? Nem jut eszébe intelligenciánknak, hogy reagáljon e szegénység, e bajok ellen. Van elég lelke szerette gyermekét e nemzeti szerencsétlenség áldozatául odadobni! Csinál belőle, ha mást nem, diurnistát. És ez atyai szívet megnyugtató Nem látjuk, hogy e satnya légkörben oda fogunk sülyedni, hogy diurnista-nemzet leszünk!... De nem folytatom. Csak két kérdést!

Hány százaléka az intelligens osztálynak tud a maga beesületéből, fizetéséből megélni?

Hány intelligens pályán élő ember közül telik egy olyan is, a ki igazán egészséges és megelégedett?...

Két odavetett kérdés. Gondolkozzunk rajta és mindenki maga festheti meg a sötét képet, melyet semmiféle hiúság, képzelődés és gyengeség tovább nem leplezhet!

Mi azonban hordjuk mégis az igát, bele fogjuk akarva nem akarva gyermekeinket is s nem keresünk kibontakozást e siralmas helyzetből!... Sd.

T Á R C Z A.

Két kéz.

Karesú meceset lépesőjén áll a főimám
— Dísruhája merő fény, tenger kincseselel ér fel —
Toprongyos dervis törtet felé az út porán
S a magas úr nyájasan int elé kezével:

— Szalám Alejkum!

Hogy találkoztanak az órjás tönkelegben,
Melynek élet a neve, tán ma első eset;
De míg másutt az egyén elvész a tömegben,
A nagy a kiesinynek itt vidáman nyujt kezét:

— Szalám Alejkum!

A főpapaak lágy keze puha húsos fehér,
Minden piczi pórús rajt jó életről eseveg,
Finom kékes ágbogban ragyog benne az ér,
Ám ez úri kéz koldús kezétől nem remeg:

— Szalám Alejkum!

Gyérszakálu vén dervis vézna, fakó, sovány,
Bütykös, csontos, éresomós jobbkezét odadja
S meghitt meleg hang fakad remegő ajakán,
Mint azt ősi jó szokás szent törvénye hagyja:

— Szalám Alejkum!

Nézd: e két kéz egymásban szilárd mint egy jelkép
Nincs a földön túlerő, mely ily lánczot eltép!
Szent testvériség teszi nagygyá a nemzetet,
Ily összetartó hűség s őszigaz szeretet:

— Szalám Alejkum!

Két fül.

A dzsinn furesa jószág, hires gonosz szellem,
Nincs benne se szépség se jószág se kellem
Földig érő órjás két nagy füle nagyon
Egygyel takarózik, mikor az éj hideg nagyon
A másikkól párnát gyűr fej alá szép kereken
Ilyenforma a rossz szellem ott a barbár keleten.

Közügy hősei közt van ily füles elég
Elvekkal toldja meg hosszúra a fülét
Oszt' egyik elvet pihenő vánkosának nézi
A másikkal takarózik, köpenyeg kell néki
Jól ide nézzetek, itt van, ime bemutatom:
Ilyenforma a rossz szellem itt — amüvelt nyugaton!

Hariri.

Az idegesek között.

»El kell mondanom, hogy jutottam egyszer
öt frankhoz; ez volt a legkönnyebben szerzett
pénz, amit valaha láttam életemben.«

A Chateau Iquem gyöngyözött a poharakban
és a kövér, jól táplált bajszos arczok
figyelni kezdtek.

— Tudjátok, hogy tourainei gazda létemre
sohsem voltam egyoldalú, hanem szerettem a
szellemi életet. Magam is költöttem verseket;
megénekeltem foxterrierm vidám ugrándozását,
megható poemát zengtem arról, hogy a perche-
ron esődör mért nyert oly kedélyesen, hogy
szinte emberi röhögésnek lehetne venni, mikor
az istárlóból kivézetik, míg a clydesdali mén
ugyanakkor oly komor, szinte elégikus pózokat
domborit — szóval érdeklődtem az eszmék arany-
kőde iránt és tiszteltem az írói világot.

— Nosza kapom magam egyszer — Páris-
ban időztem épen — mondom, megtekintem az
írók, művészek otthonát, amarra az Avenue
Villieren, hadd fogjon tüzet az én szellemi kis
ezigarettem az ő nagy ámbrás szivarjaiknál.
Beesöngetek a méltóságteljes portálán elmondom,
mi a kívánságom, a savó-szemű kapus tétveg
tekintettel mér végig, aztán némán int fejével
fölfele, hogy azt mondja ott fenn az emeleten.

Prémes bundában fölszaladok a pazar
lépesőzeten, hát a nagy társalgó és elfogadó
szalon vesztibüljében ül, homlokát tenyerébe haj-
va egy magános alak.

Félve szolítom meg: a halhatatlan író és
művész urakkal szeretnék megismerkedni. Rám
néz, egy szót sem szól; megismétlem kérésemet;
bágyadt kifejezésű szeméit fáradtan hordozza
végig rajtam, aztán voniatva szótagolva mint
egy afáziás, ugyanezt a szót sokszor ismételve
beszélni kezd: az-i-ró-u-rak-kal-urakkal? nincs
nincs-itt-fenn-ao-ha-egy-egy-sem; majd busan
pillantva rám egy szánakozásért esdő paralyti-
kus arczkifejezésével mondja tovább: lent-lent,
la bäs a kár-tya-kártya-te-remben.

Belépek a kártyaterembe. Füst, kavarodás,
opalizáló, vastag levegő, melyből mint ten-
gerfenékről tünnék elő a hírneves koponyák, a
nagyhirű homlokok, az éremtani arczélek. Az
ott Sully Prudhomme, emez Menuier esupa vaste
cervau. Kártyáznak, nagyban ütök a blattot.
Beszívom a vastag lilaszürke levegőt és egy-
szeriben elfelejtem a szép szavakat, amelyekkel
szerény ismerkedési kísérletem kiesi iskolaha-
jóját vizreboesítandó valék. Odalopózkodom
egy szék mögé. Bezigueuet játszanak. Megszolítom

UJDONSÁGOK.

A szerkesztőség, kiadóhivatal és könyvnyomda városi és megyei távbeszélő száma 91.

Lugos, márczius 14.

Tájékoztató.

Márczius 15. Megyei tisztviselők és alkalmazottak értekezlete d. e. 9 órakor a megyeháza kis termében.

Márczius 15. Iparos polgárok olvasókörenek hazafias ünnepélye a „Páva”-szállóban, este 8 órakor.

Márczius 25. Tisztviselők Othonának közgyűlése d. u. 4 órakor a „Magyar Király” kis termében.

Márczius 28. Városi rendes közgyűlés d. u. 3 órakor.

Nyilatkozat.

A »Délvidéki Lapok« márczius 12-iki számában a Magyar Kaszinóról megjelent cikkekkel Huszár Gyula, Klein György, Nikolics Dániel, dr. Szathmáry Ferenc és Antalfy Sándor aljegyző urakat megsérteni nem akartam, és az e tekintetben netalán keletkezett félreértés fölötti sajnálatomnak ezennel kifejezést adok.

Dr. Haus József.

Személyi hírek. Főtisztelendő Hoek János orsz. képviselő ma Lugosra érkezett a gymnasiumi felolvasásokra. — Dr. Nemes Zsigmond orsz. képviselő ma reggel óta városunkban időzik.

Hazafias ünnepély. A Lugosi Iparos-polgárok Olvasóköre f. hó 15-én, vasárnap, este 8 órakor a »Páva«-szálló helyiségében szabad belépti mellett hazafias emlékünnepélyt rendez. — Műsor a következő: 1. Szózat. Előadja az egyesület tagjai sorából ez alkalomra összeállított énekkar. — 2. Elnöki megnyitó beszéd. Mondja Tóth Elek, egyesületi alelnök. — 3. Emlékbeszéd. Tartja Dr. Haus József ur. — 4. Márczius Idusa. Alkalmi költemény. Irta és szavalja Georgevits Jenő, egyesületi titkár. — 5. 15. Márz. Társadalmi értekezés. Irta és felolvassa Dr. Szörényi Arthur ur. — 6. A

az előttem ülő urat: »Kérem én —« — Ugyan hagyjon nekem békét — szakad föl torkából egy mérges ideges hang, és lángoló szeme, melynek pupillája nagy és tág, ingerült pillantást vet reám, de már a másik perczben elfelejti, hogy a világon vagyok. Lassan eloldalgok és megállok egy reneteg tar koponya mögött, mely széles és fényes a páparozott illatos esszenciáktól. A moszjós megérzi hogy valaki áll a háta mögött és elkezd ordítani, »idegen villanyosságot érzek!« Felém fordítja félvállal fejét és látom, hogy homloka óriási, arca kicsiny, orra vakmerő és álla alig van egy esőpp. Tétován rám mered — aztán elfelejti hogy a világon vagyok. Rákönyököl az asztalra, és üti a blattot és minden ütés között sötét, siri, kísérteties hangon mondja: vér, vér, vér, aztán mindegyre jobban nyújtja az egyetlen szótagot: véér... véér! anélkül, hogy környezetére ezzel a legkisebb benyomást gyakorolná.

Hátborzongással támolygok bellebb, egy szokatlan nagyságu karosszék mögé kerültem, melyben kiesi, vézna, szürke emberke feszeng. Hazardot játszanak. Alélt, sovány keze lassan mozog fel-alá, meggondolva, óvatosan rakja a kártyát, minden mozdulat után unott, lankadt gyászoló hangon mondogatva: beteg ember, beteg ember. Most egy ur föláll, mint egy triton a tengerből, úgy emelkedik ki fehér szakállas feje a füstretégből. Udvariasan megszólítom: »Uram szeretnék megismerkedni...« — Megismerkedni? mondja ő — megismerkedni... megismerkedni... mondja tovább egyre osendesebb elhaló hangon, majd szöröközöttan rá tekint és tovább méri.

nemzeti zászló. Bajza Józseftől. Szavalja: Zehán József, egyesületi tag. — 7. Elnöki záró beszéd Mondja Brenner Miksa, egyesületi elnök. — 8. Hymnus. Előadja az énekkar. — A műsor után táncz. Vendégek szívesen láttatnak.

Német - Bogsán közönsége is szép ünnepélylyel üli meg a nagy nap évfordulóját, a következő műsorról: Riadó. Előadja az önkéntes magyar dalkör. Alkalmi fölolvadás. Tartja Zana János. Intés. Előadja az önkéntes magyar dalkör. Márczius 15. Endrődi Sándortól. Szavalja Weisz Jenő. Királyhymnus Mihályi Józseftől. Előadja az önkéntes magyar dalkör. Közvetesen, melynek folyamán ünnepi szónoklatot tart Antal Miklós magyar, Gina Gyula német és Dessean P. Simon.

Alispán - választás Torontálmegyében. Torontál vármegye száz bizottsági tagja nyilvánosan állást foglalt a mellett, hogy Jankó Agoston, a felső torontáli ármentesítő-társulat igazgatója választassék meg a vármegye alispánjának és Nagyikindára f. hó 22-re értekezletet hívtak össze, a melyen Jankó Agostont az alispáni tisztség elfogadására fogják felkérni.

A zsidók purim-ünnepé. Beköszöntött a zsidók örömmünnepe, a purim. Széles jókedvvel, hangos vigalommal gondol ma vissza ifjú és agg a rég letűnt, mesés időkre, amikor egy bűvös szépségű zsidó leányzó varázshatalma győzedelmeskedett gonosz hatalmasok makacs akarata fölött. Amikor szépség, tündöklő szemek kérlelő sugara és hárfapengésű könyörgő szó népek ezreit mentett meg a bitófától. Bizony már akkor is a női szépség volt a legfőbb kormányzó hatalom és a leghatályosabb diplomáciai tényező. A szépség diadalát ünnepli ilyenkor a zsidóság. Kazagó hármával, tarka bohóságokkal. Estére hangos lesz az uteza az alárezosok és kíséretük zajától, akiket mindenütt szívesen látnak, hol csak »asztal« van fölállítva. Az pedig akad mindenütt nagy számmal és alig van uteza, ahol ilyen dusan terített asztal ne várná a jókedvű vendégesoportot. Azelőtt, hej, az a vigalom

»Menjen innen! Menjen inneeen!« — harsog hirtelen egy éles hang mögöttem, »maga szerencsétlenséget hoz nekem, mit akar itt, menjen innen!« Már épen gorombán akarok visszavágni, mikor ujságnymat után megismerem az arezát. — Istenem, hisz ez a nagy misztikus Peladan?

Odébb settenkedem és állok, várok, mikor lesz vége a játéknak, mikor dobják halomra a kártyát. Egyik lábamról a másikra helyezkedem. Hirtelen valaki belenyul a markomba. Mi az? Egy ötfrankos pénzdarabot tesz bele. — »Uram! mit akar? En 70000 frank évi jövedelemmel rendelkezem! Koldusnak néz ön?« —

— Mi? Nem fogadja el? pattog, mérgekedik amaz. Nem fogadja el? Nem fogadja el? Majd meglátom én, hogy elfogadja-e vagy nem? Mit mond, szegény hájfejű? A kibicpénzt el kell fogadni! elfogadja! vagy lelévőm! — Mit tegyek? Máig se tudom tréfa volt-e vagy komoly. Zsebembe esuszttattam az ötfrankost és szó nélkül osontam kifelé; — attól féltem, hogy különös oldalról fogom még megismerni az író-művész világot.

Kiléptem a nagy fehér előcsarnokból; idegeim föl voltak korbácsolva, éreztem, hogy a mélabus portás páholyából elégikus langyos tekintettel tapogatja hátamat és bánatos szemsugarával szövi körül lépteimet.

Azóta nem írok verseket. — De nem is kártyázom... Most pedig ígyunk, mert a borunk megmelegszik. Éljenek a paraszt idegek!

H. S.

hangosabb volt, a mókázó kedvnek uralma mindenkéfé kiterjedett, — azelőtt, hej, jobban is tudtak mulatni az emberek, mint manapság. Több a gond és kevesebb az öröm. Így mondják legalább az emberek, noha a purim-esték vigalmas volta épenséggel nem igazolja a sóhajokat. Van az idén is tarka mulatság, nálunk is, másutt is és esőndesen horozgató emberek esillogó szemmel mondogatják: »Hej, azelőtt másképen mulattunk!« — Ez idén a purim-ünnepét szombat este ülik meg, tehát a tulajdonképeni ünnep utáni estéjén, mivel a péntek esti ünneplés a szombatbeköszöntő újatosságát sokban zavarta volna.

Elöléptetés. Az igazságügyminister Holtzmann József helybeli kir. törvényszéki fogházfelügyelőt, a X-ik fizetési osztály első fokozatába léptette elő. Egy éven belül, Holtzmann fogházfelügyelőnek, ez most már harmadszori előmenetele.

Beszámoló. Budapesten a közel múltban megtartott országos bírói kongresszuson, a lugosi kir. törvényszéki és járásbírói bírói kar is képviseltette magát. Bagyik Sándor, trszéki bíró tolmácsolta ugyanott a lugosiak kívánalmait. Küldetésének eredményéről vasárnap d. e. fél 12 órakor számol be kartársainak.

Halálozások. Özv. Wassermann Márkusné szül. Glasz Katharina f. hó 13-án este 11 órakor Lugoson hosszas szenvedés után elhalt. A boldogult 61 éves uriaszonyban, Wassermann Adolf a nagynénjét, Kaufmann Jakab az anyósát gyászolja. Az elhunyt holtestét vasárnap hajnalban Verseczre szállítják, ahol az izraelita temetőben a családi sírboltban fog örök nyugalomra helyeztetni. A köztisztelőben álló uriaszony elhalálzásának hírért, városszerte részvételt fogadtak.

Ma délután 1 órakor, mint nekünk Facsetről telefonálják, súlyos vesztesség érte a Hirschl családot. Hirschl Dávidné szül. Schatteles Róza hosszas szenvedés után 79 éves korában, elhalt. A közbeesülésben álló tisztes matrónát számos rokon gyászolja.

Üdülő főszolgabíró. Motsidlovsky Ernő oraviczei főszolgabíró megrendült egészsége helyreállítására hosszabb tartózkodásra Abbaziába utazott.

Gymnasiumi fölolvadások. Oriási közönség jelenlétében ment végbe az állami főgymnasium két első fölolvadás estéje. F. hó 7-én Chalupka Rezső olvasta föl szép és értelmes műolvasással Dr. Hankó Vilmos fővárosi tanárnak a Székelyföldről írt ismertetését, melyet az Erdélyi Kárpátgyesület birtokát képező dia-positív lemezek segítségével illusztrált a skioptikon; f. hó 11-én pedig Dr. Horvát Árpád olvasta föl Madách életéről és működéséről az Uránia előadás céljaira készített szöveget, szintén vetített képekkel kísérvé. A fölolvadások érdekesek és sikerültek voltak; mindamellett azt hisszük, hogy nagy és válogatott művelt hallgató közönség szívesebben lát eredeti dolgozatot, melyben legalább egyéni fölfogás nyilvánul, attól, a ki a fölolvadás asztalnál helyet foglal, — és nem tagadjuk, hogy ehhez ennek az előkelő közönségnek joga van.

Késelő jó barátok. Trifunovics Stevó helybeli boeskoros készítő lakásán szerdán éjjel két társával pálinkázott. Az egyik társuk buesu estélyt adott. Az idő már éjfél után járt, amikor a házigazda hazulról távozásra bírta a társait. Felesége tiltakozott az ellen, de a bepálinkázott férj, leszurással fenyegette. Erre Josics Dusan elébe állt, s Trifunovics Stevo társának a hasába szurt, úgy hogy az összcsestt. A súlyosan sebesült Josics Dusánt rögtön haza szállították. A késelő jó barát ellen a bünvádi feljelentés megtétt.

Közig. bizottsági ülés. Krassó-Szörény vármegye közigazgatási bizottsága, ma délelőtt Pogány Károly főispán elnöke alatt tartotta rendes havi ülését. Fontosabb tárgy ez-alkalommal nem merült fel.

Színészet Oraviczában. Szerdán kezdi Deák Péter társulata Oraviczában az évi színidényt, s mint levelezőnk írja, a színügy ott habár lassan, még is csak halad; a bérletgyűjtést a bizottság néhány napja már megkezdte s most is lázas buzgalommal igyekszik azon, hogy ezen utolsó színi idényüket a színészetnek is és közönségüknek is díszére válják. A három előadással felemelt bérlet ugyan egy kissé megnehezíti a bizottság munkáját, de azért a közönség remélhetőleg még sem fogja megvonni támogatását a magyar színésztől és a kik eddig rendes látogatói voltak a magyar színi előadásoknak, most is meg hozzák azt az áldozatot a nemzeti közművelődésnek, a mit a multban meghoztak.

Egy rab temetése. Egyszerű, feketére mázolt deszkakoporsót tettek ki esütörtökön délután a lugosi kir. törvényszéki fogház udvarára. Az összerótt deszkaalkotmány Bireu Juon grossi illetőségű, 8 havi börtönbüntetésre ítélt rab holtestét fogadta magában. A ravatalt elítelt társai egy nagykörben körülalották, míg a halottat Szudresán gör. kel. lelkész beszentelte. Amikor a koporsót négy fogoly, a vállára vette és kiindult az udvarról, megcsendült a fogház kis harangja. A koporsót feltették a város künn várakozó szemetes kocsijára s a pap, sekrestyés és egy fogházőr hármasából álló gyászmenet a temető felé vette az útját. De nemesak a rabokat, szemetes kocsin szállítják a városi korházban elhalt szegényeket is. Egy egyszerű halottaskocsit még is csak csinálthatna a nemes város. Ideje volna már. A rengeteg adókból, elpuskázott középületekre telik esupán!?

Öngyilkosság a rendőrségen. Pénteken este 7 óra tájt Belinczán Juon lugosi illetőségű suhancz, a rendőrségi fogda ajtaján kecskeny nadrágszíjával egy szögrel felakasztotta magát. Belinczánt a rendőrkapitány kihágás miatt 4 korona pénzbüntetést helyettesítő 12 órai elzárásra ítélte már hetekkel ezelőtt. Belinczán vonakodott büntetését leülni, míg végre pénteken délután a rendőrségnek sikerült őt bekisérni. A ezellájában minden összetört, majd sorsába beletörődve, elhallgatott. Hét óra tájt apja, a ki fia elzárására időközben értesült, annak látogatására jött. A mikor a ezellába léptek, Belinczánt holtan találták. A nyomozás bevezetett s az orvos-rendőri hullaszemle öngyilkosságot állapított meg.

Gyilkosság féltékenységből. Mosniczáról az alábbi hajmeresztő hirt jelenti ottani tudósítónk: Joszim Gligor és Jorga Alexa odaváló legények régóta esküdt ellenségei egymásnak egy szép mosniczai leány, Pavlov Julka miatt. Mindkettő szerelmes a leányba, a ki inkább az utóbbit tüntette ki kegyeivel. Gligornak utóbb őszintén bevallotta, hogy ő Jorgát szereti és kérte a legényt, hogy hagyja őt békével. Gligor szörnyű bosszút forralt szerencsés vetélytársa ellen és azt tegnap végre is hajtotta. Megleste ugyanis a Trifunáz féle koresmában és hátulról fejbe lőtte. A gyilkos golyó szerencsére megakadt a koponyacsontban, de azért a szerencsétlen ember halálosan megsebesült. Ápolás végett beszállították a temesvári közpórházba. A gyilkost letartóztatta a csendőrség.

Mindenki tudja, hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöltség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. — Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletét a legnagyobbak és árai igen olcsók.

Erdészeti államvizsga. Az ez évi tavaszi erdészeti államvizsgát április hó 20-án és az erre következő napokon Budapesten, az Országos Erdészeti Egyesület székházában délelőtt kilenc órakor fog kezdődni és folytatólag megtartatni. A vizsgára jelentkezők felhivatnak, hogy a vizsga letételére nyert engedélyt a vizsga kezdete előtt a bizottság elnökének bemutatassák.

Halálos szerencsétlenség. Kloss József folyói földbirtokos meghagyta a eselőségnek, hogy a eséplőgépet az egyik tanyáról a másikkra átszállítsák. Az ispán tegnap délután hat lovat fogatott az óriási gép elé, melyeket Zehring József kocsis hajtott. Utközben Zehring oly szerencsétlenül bukott le ülőhelyéről, hogy fejével az egyik kerek alá került, mely a szerencsétlen ember fejét a szó teljes értelmében összelapította.

CSARNOK.

Dalok.

I.

Minek mennek innen én el
Más vidékre fájó szívvel.
Hisz a szívem ott is fájna,
A rózsámhoz ott is vágyom.

Jobban vágyom, tudom, százszor
Más vidéken tőle távol —
Meg is hasadna tőn érte,
Ha nem lennék közelébe.

II.

Ünnep van ma, ünnep,
Zugnak a harangok.
Szavukra, hangjukra
Merengve hallgatok.
Olyan összehangzóan,
Olyan szépen szólnak,
Bánatos szívemre
Enyhet, vigaszt hoznak.
Enyhet, vigaszt hoznak,
Tépődő lelkemre
Mért is nem szólnak már
A temetésemre.

Barna P. János.

Kiadó-laptulajdonos: Szidon József.

NYILTTÉR.

Három szobás lakás
kerestetik.

Ajánlatok a lakbér megjelölésével a lap kiadóhivatalához intézendők.

Első lugosi mélykút-fúrás vállalat Kirschner és Társa

épület- és műlakatos-üzlete — Lugos, Templom-u. 13.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát, u. m. vizvezetést, fürdőszoba-berendezéseket, angol klozet, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, szivattyú felszerelések jótállás mellett.

Takaréktűzhelyek mindenféle mintában készülnek.

Kútfúrások jótállás mellett furatnak és a legjobb ivóvíz biztosítatik.

Költségvetések és rajzok ingyen.

21049. tkvi szám 1902.

Árverési hirdetmény.

A lugosi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Lugosi Népbank végrehajthatónak, Stefanészku Jon végrehajtást szenvedő elleni 190. korona tőke, ennek az 1901. évi október hó 16. napjától számítandó 6 százalékos kamatai, 8 korona 16 fillér óvási, egyharmad % váltódíj, 62 korona 10 fillér per és végrehajtást már megállapított költségek követelési, és ezenel 28 korona 30 fillérben megállapított árverési kérés, valamint a még felmerülendő költségek behajtása végett, továbbá ugyancsak a Lugosi Népbank javára 88 korona 60 fillér tőke és jár, erejéig, Holeczner Gyula lugosi lakos javára 108 korona 0 fillér tőke s jár, erejéig, 49 korona 60 fillér tőke s jár erejéig, Lugosi Népbank javára 61 korona 36 fillér költség erejéig, Bohn M. és társa lugosi cég javára 106 korona tőke s jár, erejéig, dr. Pártos Jenő lugosi lakos javára 120 korona tőke és jár, erejéig, Schwarcz Ignác lugosi lakos javára 93 korona 70 fillér tőke s jár, erejéig, a Lugosi Népbank javára 52 korona 96 fillér tőke s jár, erejéig végrehajtásilag bekebelezott követelések behajtása végett is Stefanészku Juon végrehajtást szenvedőnek a lugosi kir. törvényszék telekkönyvi hatósága területéhez tartozó Gruin községi 66.293. és 31. számú tjkvben foglalt ingatlanait és pedig a gruini 66. számú tjkvben foglalt ingatlanokat a C. 3. és 4. alatt Stefanészku János és Stefanészku Ikonja javára a gruini 318. számú tjkvben foglalt ingatlanokat pedig a C. 1. és 2. alatt Darabancz Péter és Darabancz Paraszkiava javára bekebelezott élet-hozsiglani eltartási jog fentartásával egészben és külön az egyidejűleg kibocsajtott árverési feltételekben is részletezett összesen 2218 korona kikiáltási árban az 1903. évi április hó 29. napján, délelőtt 10 órakor Gruin községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek szükség esetén a kikiáltási áron alól is el fogja adatni.

Árverelni kívánók tartoznak bánatpénzü l az ingatlanok kikiáltási árának 20 százalékát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az annak előzetes birói letétbe helyezését tanúsító szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételár egyharmad részét az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 30 nap alatt, a második egyharmadrészt ugyanazon naptól számított 60 nap alatt, a harmadik egyharmad részét ugyancsak az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 90 nap alatt és az árverés napjától járó 5 százalékos kamataival szabályszerű letéti kérvény mellett a lugosi kir. adóhivatal mint bírósági letéti pénztárba befizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

A megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságnál, ugyszintén Gruin község előljáróságánál avagy a birói kiküldöttnél megtekinthetők.

Lugos 1902. december hó 27. napján.

Dr. Rác, kir. törvényszéki albiró.

Sternheim Jenő

butor-, épület-,
portál - asztalos

Lugos

Széchenyi-utca
23. szám alatt.Rajzok és költségvetések
díjmentesen készíttetnek.

Szidon József

könyvnyomdája

LUGOS (Vértes palota).

Ajánlja magát

mindennemű nyomtatványok előállítására, és pedig:

körlevelek, meghívók, műsorok, falragaszok minden nagyságban, nyomtatványok hivatalos és magánhasználatra, étlapok, névjegyek, művek, születési, eljegyzési és esketési értesítések, gyászjelentések

magyar, német és román nyelven.**Mint a „Délvidéki Lapok“ kiadóhivatala**

felvesz a lap részére hirdetések jutányos árak mellett.

Eladó 2-1

vegyes kereskedés

házzal, 2 koresma-joggal, tőzsdével. Egyedüli koresmák a faluban; az üzlethez tartozik mész-kő-termelés, mész-szállítás, márványbánya, munkások ellátása, eperszedési jog, a községben van 2 nagy fatelep, körjegyzőség, esendőrség. Szükséges tőke 3000 forint.

Értekezhetni: **Breuer Izidor**
Kapriora, Soborsin mellett.

Krassói Takarékpénztár Lugoson.

Hirdemény.

Az érdeklődő közönséggel ezennel tudatjuk, hogy jelzálogüzletünk körébe a

törlesztési kölcsönöket

a záloglevél-intézetek mintája szerint is felvettük és ezentul nálunk törlesztési kölcsönök ház- és földbirtokra 10—50 évig terjedő törlesztési időtartamra kedvező feltételek mellett folyósíttatnak. Konverziók legjutányosabban eszközöltnének.

Részletes felvilágosítással az intézet vezetősége készséggel szolgál.

A Krassói Takarékpénztár igazgatósága.

1131./kapt. 1903.

Vásár-Hirdetmény.

A legközelebbi

ujvidéki országos vásár**1903. márczius hó 21., 22. és 23-án fog megtartatni,**melyre **sertések és egyéb állatoknak vérszentes helyekről való felhajtása** (Horvát-Szlavonországot kivéve) **meg van engedve.**

Ujvidék, 1903. márczius hó 3-án.

Rendőrfőkapitányság.**Jahrmakt-Anzeige.**

Der nächste

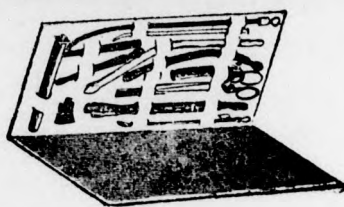
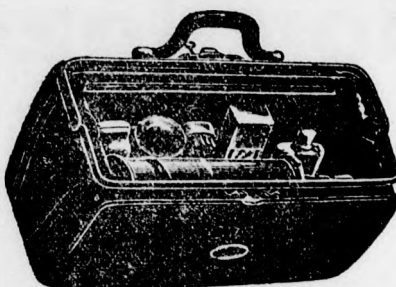
Ujvidéker Jarmarkt

wird am 21., 22. u. 23. März abgehalten, zu welchem der Schweine- und Viehauftrieb, aus seuchenfreien Gegenden (Kroatien und Slavonien ausgenommen) gestattet ist.

Ujvidék, am 3. März 1903.

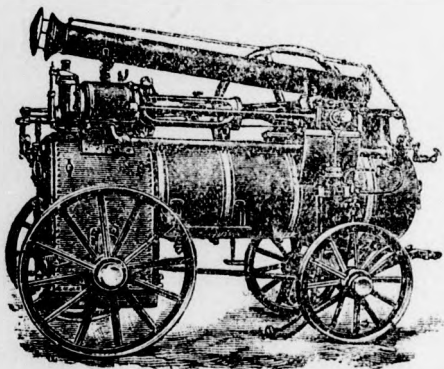
Stadthauptmannschaft.*Klein Samu**szobafestő és mázoló**Lugos, Szende-utca 5.***Eladó ház.**

A Temesvári-utczában az igazságügyi palotával szemben levő 16. sz. ház eladó. Bővebbet a házban.

Schottola Ernő**magyar általános kötényaggyára.**A ruggyanta gyártás meghonosítója Magyarországon.
Budapest, VI., Révay-utca 16. szám.

Szülésznőknek legmegbízhatóbb bevásárlási forrás a 95000/1902. számú belügyminiszteri rendelet szerint újonnan beszerzendő bábátáskák és az azokhoz szükséges ellenőrzési és szülési jegyzőkönyvekben.

Továbbá az összes kötőszerek, irigátorok, ágytáblák, fecskendők, tejszivók, üvegek, gummicsövek, vízmentes gummilepedők stb.

Arjegyzék ingyen.Van szerencsém a mélyen tisztelt földbirtokos, földmives és gyáros uraknak b. tudomására hozni, hogy a helyi piacon mindennemű **mezőgazdasági gépek, géprészek, gépszijak, ponyvák legjobb minőségének raktárát és egy****gépjavító műhelyt****benzin motor erővel berendeztem.**

Műhelyem vezetését egy ügyes szakavatott és a kereskedelemügyi minisztériumtól esketett gépészre bízam, emélfogva műhelyem szakavatottan lesz vezetve, elsőrendű munkaerők és a legmodernebb segédgépek állanak rendelkezésemre,

miáltal azon kellemes helyzetben vagyok hogy m. t. rendelőim igényeit mindenképen kielégíthetem.

Ugyanitt mindennemű **gépszerezések, malomberendezések, szivattyukutak, gőzfűtések és vezetékek, vízvezetékek, fürdőszobák teljes berendezése** is eszközöltetnek.

Ezen új műhelyen a legújabb technikával van berendezve, melynek megtekintésére mindenket szívesen látok még ha nincs is szándéka vásárolni.

Főtörekvésem mindig oda fog irányulni hogy **pontos és lelkiismeretes munka** valamint **olcsó árak** mellett ezen új vállalatomnál a n. é. közönség eddigi bizalmát továbbra is kiérdemeljen.

Amidőn a n. é. közönség joindulatát kérem, biztosítom hogy a legkisebb rendelmenyt is a legnagyobb pontossággal fogom eszközölni.

Teljes tisztelettel

Hegyesi Géza.